

Sygn. akt II CSK 10/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa D. K. i M. K.
przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 19 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 marca 2019 r., sygn. akt I ACa (...)

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony -

co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. Dlatego określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

P. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 marca 2019 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 15 marca 2018 r. uwzględniającego powództwo o odszkodowanie za obniżenie wartości nieruchomości w związku z jej objęciem obszarem ograniczone użytkowania wokół lotniska P.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżąca wskazała, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzone do pytania, „czy opinia biegłego sądowego rzeczoznawcy majątkowego, niezawierająca w swojej treści jednego z elementów przewidzianych dla operatu szacunkowego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 września 2014 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. 2004, nr 20, poz. 2109) można traktować jako pełnoprawną pisemną opinię biegłego sądowego i tym samym stanowić podstawę dochodzenia określonych faktów?

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób

syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, IC BSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga precyzyjnego sformułowania poprzez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego, z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11, z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Szczegółowa analiza skargi usprawiedliwia stwierdzenie, że przesłanka powołana we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie została wykazana. Sformułowane przez skarżącą zagadnienie nie spełnia tych wymagań, ponieważ poruszona w nim problematyka nie wypełnia przesłanek nowości i istotności. Podniesione przez skarżącego wątpliwości były przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, które doprowadziły do wyjaśnienia relacji pomiędzy art. 278 k.p.c. i art. 156 i 157 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (u.g.n.) (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2012 r., III CSK 127/11, z dnia 7 lipca 2016 r., III CSK 317/15, z dnia 24 listopada 2016 r., II CSK 100/16, z dnia 21 marca 2019 r., II CSK 54/18, z dnia 24 czerwca 2019 r., II CSK 788/18, - nie publikowane). W wyroku z dnia 24 listopada 2016 r. (sygn. akt II CSK 100/16, nie publ.) Sąd Najwyższy wskazał, że z treści art. 240 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami wynika, że czynności z zakresu szacowania nieruchomości mogą wykonywać wyłącznie rzeczoznawcy majątkowi, o których mowa w ustawie. Oznacza to, że także w postępowaniu sądowym szacowania nieruchomości może dokonywać rzeczoznawca majątkowy, któremu nadano to uprawnienie

w trybie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że operat szacunkowy rzeczoznawcy majątkowego może stanowić podstawę do zaopiniowania innych zdarzeń jak np. spadku lub wzrostu wartości nieruchomości (zob. wyrok z dnia 4 stycznia 2012 r., III CSK 127/11, nie publ.). W każdym jednak przypadku, także wtedy, gdy operat szacunkowy stanowi element opinii sporządzonej na zlecenie sądu na użytek toczącego się przed nim postępowania cywilnego, opinia ta, tak jak każdy dowód, podlega ocenie sądu, pod kątem jego formalnej prawidłowości, miarodajności poczynionych w nich ustaleń, kompletności i logiczności. W przypadku istniejących wątpliwości lub niejasności, Sąd może żądać wyjaśnień lub uzupełnienia opinii. Sąd, nie będąc jednak do tego zobowiązany, może też wykorzystać drogę kontrolną przewidzianą w art. 157 ust. 3 u.g.n. Takie stanowisko prezentowane jest orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. poza przytoczonymi orzeczeniami wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2016 r. III CSK 317/15, nie publ.). Skarżący pominął zawarte w nich zapatrywania i argumenty. Nie podał także, że zaistniały ważne powody do zmiany tych stanowisk i podjęcia tej problematyki po raz kolejny.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw